

Aanleiding

De inzameling van plastic verpakkingen is gestart in 2009. Toen zijn de eerste bovengrondse containers geplaatst bij de winkelcentra en in de dorpen. In september 2013 is gestart met de inzameling van plastic verpakkingen in zakken aan huis. In de jaren erna zijn hier ook de drinkpakken en de blikverpakkingen aan toegevoegd.

De eerder geplaatste bovengrondse containers zijn niet verwijderd, en in de afgelopen jaren veelal omgevormd naar ondergrondse perscontainers. In 2023 werd 41% van het totaal aan PBD afval ingezameld in de (ondergrondse) verzamelcontainers, en 59% in zakken aan huis.

Helaas levert de inzameling van zakken aan huis soms ook problemen op:

- De zakken gaan wel eens kapot. Dit kan gebeuren door een scherp voorwerp, door dieren of door wind. Dan ontstaat er zwerfafval.
- Zakken worden soms te vroeg aangeboden. Dit geeft een rommelig straatbeeld en vergroot de kans op het ontstaan van zwerfafval.
- Als er ook wat restafval in de zak zit is dit niet te herleiden naar een adres (net zoals bij het te vroeg aanbieden van zakken). Bij GFT+E en papierinzameling in containers is dit wel het geval.

Ondanks de inzet van extra communicatie en het hangen van kroonringen om de zakken aan op te hangen bleef de overlast van te vroeg buiten geplaatste en kapotte zakken.

Volle zakken in huis bewaren is niet altijd prettig en mogelijk qua ruimte. Zeker bij grotere gezinnen en compacte woningen geeft dit problemen. Mede hierom worden de (ondergrondse) verzamelcontainers goed gebruikt.

Beoogd effect

Een einde maken aan de overlast van de PBD zakken door deze niet meer los in te zamelen. De verwachting is dat 50% van de eengezinswoningen een minicontainer aan zal vragen. In tegenstelling tot de containers voor restafval, papier en GFT-E kan men niet kiezen voor de kleinere variant van 140 liter. Deze vallen met wind sneller om doordat ze smaller zijn, in combinatie met het zeer lage gewicht van het PBD. Dit voorstel lost de eerdergenoemde nadelen van de zakken op, geeft de inwoners keuzevrijheid en voldoet aan de doelstelling om zo veel mogelijk grondstoffen te recyclen en zo min mogelijk restafval te verbranden

Als alternatief is ook gekeken naar het volledig stoppen met de inzameling van PBD aan huis. Alle inwoners moeten dan gebruik gaan maken van de (ondergrondse) verzamelcontainers in de wijken. Uit ervaringen vanuit andere gemeenten blijkt echter dat er dan veel minder PBD apart wordt ingeleverd. Dit niet ingeleverde PBD beland vervolgens bij het restafval. Dit alternatief draagt niet bij aan de doelstelling om zo veel mogelijk grondstoffen te recyclen en zo min mogelijk restafval te verbranden.

Argumenten

1.1 Het voorstel past in het ingezette beleid

Door het gebruik van mini-containers met oranje deksel voor PBD wordt het huishoudens makkelijk gemaakt om PBD afval thuis op te slaan voordat het wordt aangeboden ter inzameling. Tegelijkertijd wordt aan de wens van de gemeenteraad voldaan doordat er geen afvalzakken meer in het straatbeeld zijn welke de openbare ruimte kunnen vervuilen.

1.2 Het voorstel geeft bewoners keuzevrijheid

Het is niet verplicht om een extra container te nemen. Vaak vindt men het fijner om een volle zak PBD afval meteen weg te brengen naar een verzamelcontainer. En als een huishouden kiest voor een mini-container, maar het afval toch sneller kwijt wil dan eens per 2 weken, bijvoorbeeld door een vakantie of door ruimtegebrek, dan kan men nog steeds gebruik maken van de (ondergrondse) verzamelcontainers in de wijken en dorpen. Door de vele gesprekken met inwoners in de afgelopen jaren is duidelijk geworden dat men behoefte heeft aan deze keuzevrijheid.

1.3 Het voorstel vergemakkelijkt de controle op verkeerd aangeboden PBD

In de afgelopen jaren is regelmatig gecommuniceerd wat voor spullen er bij het PBD horen, en wat niet. Helaas gaat het af en toe nog verkeerd. Als er verkeerd afval in een PBD zak zit is het zeer lastig te achterhalen welk huishouden dit heeft aangeboden. Mini-containers zijn gechipt en bestickerd. Hierdoor kan het betreffende huishouden gemakkelijk worden aangesproken als er iets in de bak wordt aangetroffen wat er niet in hoort.

1.4 Het voorstel zorgt niet voor minder ingezameld PBD

Uit ervaringen van diverse andere gemeenten blijkt dat het overgaan op inzameling met containers niet leidt tot minder ingezameld PBD. Regelmatig leidt het zelfs tot een iets hogere hoeveelheid PBD en minder restafval.

2.1 Het geeft invulling aan het principe van gesloten financiering

Alle kosten en opbrengsten die te maken hebben met de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval vallen binnen de gesloten financiering. Dit geldt voor zowel de structurele kosten van de inzameling, als de incidentele kosten voor de invoering van deze wijziging. Op deze manier betaald elk huishouden evenveel mee aan het totale systeem, ongeacht hoe men het PBD wil aanleveren.

Kanttekeningen

1.1 Het is mogelijk om niet in te stemmen met het voorstel

Indien niet wordt besloten om over te gaan van inzameling in zakken naar inzameling in minicontainers dan blijft de huidige overlast van de inzameling van zakken.

1.2 Het is mogelijk gewenst om extra ondergrondse containers voor PBD inzameling te plaatsen.

Na invoering kan blijken dat het bij enkele grote appartementencomplexen gewenst is om een ondergrondse PBD container te plaatsen. Vanwege de voorbereidende werkzaamheden duurt het enkele maanden voordat er een ondergrondse container kan worden geplaatst.

1.3 Het is in theorie mogelijk dat er meer zwerfafval ontstaat

Na het stoppen van de inzameling van zakken aan huis is het in theorie mogelijk dat bewoners het PBD gaan dumpen op straat. Uiteraard wordt er uitgebreid gecommuniceerd over deze verandering om extra overlast te voorkomen. In Bergen op Zoom is jaren geleden ook gestopt met de inzameling van zakken aan huis. Hierdoor is de hoeveelheid zwerfafval daar niet gestegen, maar gedaald.

Financiën

De inzameling van PBD in zakken kost op jaarbasis € 458.500,-. Als gekozen wordt voor inzameling van containers aan huis 1x per 2 weken komen de structurele jaarlijkse kosten uit op € 572.300,-. De stijging (€113.800,-) wordt veroorzaakt door de kosten voor de mini-containers die jaarlijks aan Saver worden betaald.

De eenmalige kosten voor de implementatie en communicatie van dit systeem worden ingeschat op € 295.000,-

De structurele kosten worden verwerkt in de begroting en bijbehorende tarief van de afvalstoffenheffing. Dit betekent een stijging van het vaste tarief met € 3,22 per huishouden vanaf 2025.

De eenmalige kosten worden toegevoegd aan het jaarresultaat van de gesloten financiering voor huishoudelijk afval. Uiteindelijk worden deze kosten dan bekostigd uit de voorziening exploitatie reinigingssector.

Participatie

Er is geen afzonderlijk participatietraject uitgevoerd voorafgaand aan dit voorstel. Wel zijn er in de afgelopen jaren veel gesprekken geweest met inwoners. Er zijn inwoners die hebben aangegeven dat zij graag een container aan huis willen hebben. Maar er zijn ook inwoners die het graag zelf weg willen brengen en de bestaande verzamellocaties in de wijken willen behouden. Dit voorstel komt aan beide wensen tegemoet.

Communicatie

Ieder huishouden ontvangt een brief met uitleg. Deze brief wordt of 2-talig verstuurd (Nederlands en Engels) of voorzien van een bijlage met 15 QR codes waarmee de inhoud van de brief in 15 verschillende talen is terug te vinden op www.rsdaandebak.nl.

Elk huishouden heeft de mogelijkheid om kosteloos een PBD-container aan te vragen, mits er ruimte is om deze op eigen terrein te stallen. Ook wordt deze beleidswijziging aangekondigd in de Roosendaalse bode en via de onlinekanalen.

Bij vragen geven de afvalcoaches uitleg aan de betreffende bewoners. Ook geven zij proactief uitleg als er na invoering in bepaalde straten toch nog zakken PBD worden aangeboden.

Vervolg

Indien positief wordt besloten op dit voorstel wordt een projectgroep opgezet waar ook diverse medewerkers van Saver in deelnemen. De inschatting is dat er een jaar aan voorbereiding nodig is voordat de inzameling in mini-containers kan starten. Voor de duidelijkheid richting de inwoners wordt gekozen voor 1 invoeringsdatum voor alle huishoudens.

Bijlagen

N.v.t.